

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adódnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. <i>Nyilttér petit sora 30 kr.</i></p>
---	--	---

Gazdasági ismétlő-iskola.

Dr. Wlassics Gyula, Magyarország jelenlegi vallás- és közoktatásügyi minisztere, hozászkotatott már bennünket, hogy ha országos dologról van szó, minden tetteben, minden rendeletében, közoktatásügyünknek javítását, liberális irányban való fejlesztését lássuk.

Mióta iskoláink gazdát cserélve államivá lettek, a magas miniszterium figyelmét nem kerülte el Csongrád sem. Iskolák szaporítása, a tanítók anyagi helyzetének javítása által, szemmel látható népoktatásügyünk haladása.

Csak nem rég adtunk hirt azon mozgalomról, mely polgári leányiskolánk felállítása iránt megindult s erősen hisszük, hogy ezen mozgalomnak, melynek jogosságát a képviselőtestület egyhangú határozata is igazolja, rövidesen meglesz a maga eredménye s ime már most népoktatásügyünk egy másik korszakot alkotó fejlesztéséről adhatunk számot, ugyanis a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a csongrádi állami elemi iskolákkal kapcsolatosan a gazdasági

ismétlő iskola felállítását elrendelte. Egy hatalmas lépés ez, mely népoktatásügyünket előbbre vinni van hivatva s megoldást nyer vele, az ismétlő iskolai oktatás rendezetlen kérdése.

A gazdasági ismétlő-iskola az eddigi (vasarnapi) ismétlő-iskola helyébe lép be s célja részben az, hogy azon tanulók, kik az elemi iskolában folyékonyan irni olvasni nem tanultak meg, az irás-olvasásban begyakoroltassanak, a számolás és gazdaságtan elemeibe bevezetessenek. Szóval általános cél: a szakszerű gazdálkodás iránti érzék és értelem fejlesztése.

A gazdasági ismétlő-iskola az irni olvasni és számolni tanítás háttérát tehát átlépi és nemcsak, hogy bevezeti a gyermeket a földmivelés, fatenyésztés, állat és baromtenyésztés, méhészet és konyhakertészet elemeibe, hanem gyakorlatilag betanítja annak szakszerű kezelését is oly módon, hogy az a gyakorlati életben az okszerű gazdálkodásra biztos alapot nyújtson, s hogy annak a tanulók az életben is hasznát vehessék.

A gazdasági ismétlő-iskola növendékei tehát azok lesznek, kik 12. életévüket betöltötték, vagy az elemi iskola hat osztályát bevégezték és valamely más tanintézetben tanulmányaikat nem folytatják, sem iparos vagy kereskedői pályára nem léptek. Ezek azután kötelesek a gazdasági ismétlő iskolába három éven át járni.

A gazdasági ismétlő iskola növendékei két csoportba soroltnak, az első csoportba (előkészítő osztály) azok mennek, kik még helyesen irni, olvasni nem tanultak meg, szóval kik az elemi iskola I. és II-ik osztályát végezték el. A második csoport növendékei már a III. IV. és V.—VI. osztályból kerülnek ki s ezek három osztályba lesznek beosztandók.

Ezen csoportozat szerint van azután megállapítva a gazdasági ismétlő-iskola tananyaga is. A második csoport I. osztályos növendékei a gazdálkodás általános részeitől nyernek oktatást; a II. osztályban már külön és bővebben tanulják: a földmivelést, növénytermelést, szőlő- és bortermelést, gazdasági

REZÁK

Mariska, vagy: Elek, a vén számár.

Azon kellemes véleményben ringattam magam a mai napig, hogy az én kis szívem már teljesen érzéketlen a világ, illetve a világ minden lehető csábja iránt. Évek óta ugyanis figyelemmel kísértem magam és úgy találtam, hogy a túlrövidre szabott trikók, a fenomenális pírúettek, a dekolletált ruhák, a ringó csipők, a kivillanó bokák, az élveteg ajkak, az epedő tekintetek és más érzékcsiklandó tünetnyek tulajdonosait úgy néztem végig, mint — bocsánat a triviális hasonlatért, — a jól idomított lovat. Elmosolyogtam magam, mikor az ugyanezen dolgokat szemlélő kortársaim lázas lelkesedését láttam és a szenvedély nélküli lélek blazirt nyugalomával mondtam: *tempo passato* . . .

És ma, ma uraim találkoztam egy kis lánnyal, a ki csak azért hord hosszú ruhát, mert egyetlen lány a családjában s nem szükség fiatalitania magát idősebb nővérei javára az ismeretes fogással. Lehet mindössze tizenöt esztendő.

Rövidség okáért, de meg diskrécióból is csak Mariskának nevezem. Különösen érdekes, hogy ő barna s eddigi ideáljaim mind szőkék valának. (Ez bosszant.)

Ezt a Mariskát, azt hiszem, ringattam is annak idején mit ugyan tagad. Én sem

emlékszem rá határozottan mert egész őszintén bevallom, hogy az ő csecsemő korában én egy nagynénjének udvaroltam s fejem, mely elvégre is nem káptalan, semmi biztos adattal sem rendelkezik erre nézve. A nagynénit, még nem kérdezhettem meg, egyébként biztosíthatom önöket, hogy az időben ő is többet törődött velem, mint a kicsi Mariskával s valószínűleg az önök, igazságérzete általa sem elégtethetnek ki. Hagyjuk tehát.

Am önök történetet várnak tőlem. Parancsolnak talán románczot? . . . Igen, románczot a kicsi Mariskáról és rólam a vén gavallérról.

Haha! milyen félszeg szerelmes istória lehet ez . . .

Tulajdonképen Mariskának a cipője zöld, a ruhája angol szabású és kék, a téli kabátja hátba szabott, sujjásos és szintén kék, kalapja és muffja pedig fehér valami mint a hó. Mindez már magában is elegendő, az ember érdeklődésének felkeltésére, főként akkor, ha látjuk, hogy ezen ruhadarabok olyan igazán csinos termetre simulnak mint az övé. Ah, mily ingerlő is az, ha lát az ember egy ilyen kis iparkodó bakfist, a ki öltözetében és viselkedésében már nő, a gondolkodásában és vonásában azonban még üde, ártatlan, bájos gyermek. Szabályosan ül a székén s lelkiismeretesen figyel a kedves mamájára, vajjon helyesen felelget-e a kérdésekre.

— Ugyan, Mariskám, (reméllem nem vesszi tőlem rossz néven, ha csak így bizalmasan szólítom,) ne ragaszkodjék olyan

nagyon az etikett szigorához, tegyen úgy most, a hogy legkényelmesebbnek találja, hisz rossz nézni, hogy ül azon a széken, majd eltörök a dereka . . . Jöjjön ki, az udvarra csuszongálni és hajigáljuk meg egymást hólabdával. Aztán a melyikünk megüti a másikat az arcát, az köteles lesz egy csókot fizetni. Tudja úgy mint ez előtt egy pár esztendővel.

Mariska elpirul, még jobban kiegyenesedik és egy forró tekintetet lövell a mamára.

— Segítség — gazemberkedtem én mert Mariska bizonyára nem tudja még; mit kell az ilyen elvetemült exzessziókra felelni.

A mama elmosolyodik de csak egy pillanatra, a következőben már arczán szertarsásos komolyság ömlik el és gyöngéden figyelmeztet:

— Elek, Mariska már nagy lány, korcsolyázás és tennis váltota fel nála a maga által említett pajkosságokat, ezekre annak idején és helyén szívesen válalkozik önnel.

— Ah! — sohajtám én magamba szálltam, — hogy erre nem gondoltam. Akkor legalább a csókokat kérem, azok talán csak nem változtak át?

— De, Elek! — hangzék ismét a mama, — hová gondol maga az Istenért? Mariska nem adott magának csókot és nem is fog adni soha. Megértette?

— Ja soohl — hörögtem én megsemmisültem s mert ugyan e pillanatban ez az átkozott köszvény élesen nyilalt át

állattenyésztést és méhészetet; a III. osztály tovább tanulja a második osztály tananyagát, a kis gazdaságok berendezését, épületek, lakóházak építését, gyümölcs kertészetet, baromfi-tenyésztést és a konyhakertészetet. Gyakorlati oktatást nyernek a gyümölcsfák ültetése, nemesítése és ápolásából, a szőlőművelés, borkezelés és hordókezelésből, tanulják folytatólag méhészetet.

Ezen tananyag főképp a fiú-tan köteleseké, míg a leányok oktatása az általános részen kívül teljes súlyával a konyhakertészetre szorítkozik. Azok tanulni fogják s gyakorlatilag is kiképzést nyernek: a kerti föld művelése, melegágyak, vetemények, zöldségek s egyéb konyhakerti s folytatólagosan a gazdasági növények termesztésében. Oktatnak a baromfiak nevelésében s azokkal gyakorlatilag foglalkoztatnak.

A közismereti tárgyakból is meglehetősen bő tananyag áll a rendelkezésünkre. Az olvasás tanításával felöltetik a történelem, földrajz, természetrajz és az egészségtan, a második évben a történelmi olvasmányok mellett előtérbe lépnek az alkotmánytani s természettani olvasmányok. Míg a harmadik osztályban szó van a polgári jogok- és kötelességekről, mezőrendőri, állategészségügyi s más törvényes intézkedésekről.

Tanulják a fogalmazást, felhívás, nyugta, elismervény, kötelezvény, szerződések kiállítását. A számtantánc is teljesen a gyakorlati élethez alkalmazkodik, a négy alapműveleten kívül tanulják, a tízes törteket, kamatszámítást s a gazdasági könyvitelt. Mértanból a területek és területmértékeket

s egyszerűbb idomok területének kiszámítását, a földmérésnek a gazdára nézve legszükségesebb feladatait, telkek kimérését, területük kiszámítását, a közönségesebb testek felületének és köbtartalmának meghatározását.

Nincs megelégedve a leány növendékek kezűgyességének fejlesztéséről sem, épen azért a gazdasági ismétlő iskolában a leányok részére tanítatják a kézimunka, kötés, horgolás, varrás, foldozás s a szabászat elemibb része is úgy hogy a gazdasági ismétlő-iskolából kikérülő leány növendék teljesen otthonos lesz a konyhakertészeten és kézimunkában.

A gazdasági ismétlő-iskolában úgy ak özismerteti, mint a gazdasági tárgyak tanításánál a szakoktatás lép életbe. A tanítótestület a helybeli állami elemi iskolai tanítóikar kebeléből alakult meg, kik ezen iskola vezetésére a nm. vk. Miniszter úr 90870 1898. sz. rendeletével meg is lettek bizva, mely szerint a belterületen a gazdasági tárgyakat hét tanító látja el, még pedig: Mészáros Mihály a baromfi-tenyésztést és méhészetet, Boda Márton és Beliczay Tamás a földművelést, Missuray János és Dudás Ferencz a fatenyésztést, László Bálint az állattenyésztést, Szarka Odön a konyhakertészeten oktatást vezetik s a leányoknál a közismereti tárgyakat és a női kézimunkát Pilát Anna, Waligurszky Julia, Verner Ilona és Schubert Julia tanítják.

A tanyai iskoláknál ezen rendelettel hat helyen szervezett a miniszter gazdasági ismétlő-iskolát, hol azt az illető tanítók vezetik, az elmaradt két tanyai iskolára nézve pótlólag tételik felterjesztés.

A gyakorlati oktatás részére természetesen megfelelő területre az azon berendezett kisebb-szerű minta gazdálkodásra is szükség van. Az eddigi terv szerint ezen minta gazdaság a község tulajdonát képező serházaljon lesz felállítva, hol szervezve lesz a faiskola s építeni kell néhány kisebb gazdasági épületet. Ezen terület azonban f. évi szeptember 1-ig bérbe lévén adva, addig, a folyó tanévben a gyakorlati tanítás a városház melletti kertbe fog történni.

A tanyai iskoláknál a tervszerű gyakorlati tanítás megkezdésének mi sem áll útjában, ott az iskola földek fognak ezen célra felhasználtatni s azon szerveztetik a faiskola.

Vallás- és közoktatásügyi miniszterünk ezen bölcs intézkedése módot nyújt tehát a népnek, hogy gyermekei a gazdasági munkálatokban gyakorlatilag is ingyenes kiképzést nyerjenek, mi nagy előny a gazdára és a munkásra nézve is egyaránt.

Tekintsük csak a mostani állapotot, alig-alig akad a mostani munkások között olyan, ki például a szőlőmunkálatban a metszéshez, oltáshoz, döntéshez szakszerűen értene s annak a nehánynak, kiknek nagyobb gyakorlatuk van ezen munkálatokban, míg a tudatlanabb nép a tavasz elején alig 40—50 krajczárért dolgozik, addig ők már ezen időszakban 80—90 krajczár napszámot húznak. És nagy ritkaság számba megy nemesak az a cseléd, de még az a gazda is, ki az állattenyésztéshez alaposan értene.

De eltekintve ettől, bizonyosra vehető, hogy a kisebb gazdáknál észlelt rendszertelen gazdálkodás

a lábamon elhatároztam, hogy nem fogok tovább szemtelenkedni.

Nagyon csendesen viselkedtem ezután és a morfeumos üveget szorongattam a kezemben.

Mariska lopva rám nézegetett és bizalomgerjesztően mosolygott.

Én tőlem telhető ábrándos pillantással viszonzottam e mosolyokat.

E kép beszélgettünk mi a mama tudtán kívül. Mariska, a kis bakfis és én, Elek, a morfeumos gavallér.

Azután sétáltunk.

Én Mariskához csatlakoztam s mikor láttam, hogy kívül vagyunk a mama halló körén így kezdtem tárgyalni:

— Mariska volt már maga szerelmes?

— Nem, Elek bácsi, még nem voltam.

— De minek mondja, hogy Elek bácsi, mondja csak egyszerűen, hogy Elek. Így rövidebb s én úgy szeretem.

— Helyes, — felelt Mariska — tehát Elek, Elek, még nem voltam szerelmes.

— De tudja talán már, mi az a szerelem?

— Igen tudom. A szerelem egy bizonyos érzélem, mely fiatal korban kellemesen izgatja az idegeket. Jól eső, majd kínzó sejtelmekkel tölt el. Tulajdonképp a szerelem betegség, melyet a legtöbb ember egyszer vagy többször átszenved. Én ez ideig még kikerültem ezt a betegséget s hiszem, hogy egy rokonszenves ember oldalán nem is érne utól sohasem.

Meglepett ily kis lányban ennyi *poézis* s valamely halvány reménytől elkapva ekép folytattam a társalgást.

— És mit tart maga a férfiuban rokonszenves tulajdonságnak?

— Azt nem lehet meghatározni. Többé kevésbé minden férfi rokonszenves.

Nem voltam megelégedve a válaszzal. Elhatároztam, hogy kiteritem a kártyáimat.

— Az én koromban is akadnak még a kis lányok számára rokonszenves alakok?

— Kérem, én magamról és nem kis lányokról beszélek — felelt élesen.

— Pardon! tehát az ön korabelieknek, vagy például magának lehetnék-e én rokonszenves?

— Maga vallat engem, Elek. — Kedvesen mosolygott.

— Óh, dehogy, Mariska, csak saját jól felfogott érdekemben bátorodom mindezek felől kikérni nagyrabecsült véleményét.

— Ha tehát tudni akarja, megmondom. Maga nemesak nekem hanem általában mindenkinek rokonszenves, érdekes, kedves megnyerő fiatalember.

(Ah mily boldogság! Jeszus! . . . majd agyonszorítottam a morfeumos üvegemet).

— Köszönöm, nagyon köszönöm, Mariska. Mily boldoggá tett. Ah, vajjon tudja-e mily reményt élesztett szavaival bennem? Mariska, az égre kérem, mondja őszintén, remélhetnék-e én, ha valaha arra vetemednék, hogy esengjek a maga ara-

nyos kezéért? Vajjon hozzá tudná-e kötni a maga oly igen fiatal életét, az én serdültebb koromhoz?

Kétségbeesetten lestem a feleletet s Mariska egy percnyi habozás után igyszólt:

— Elek, mi nem vagyunk egymáshoz idegenek s hiszem, hogy az őszinte szó mindkettőnk részéről illő driskrézióban marad. Tehát, igenis, maga remélhet s azt a vonalmat, melyet kicsiny koromban is már éreztem maga iránt, szíves örömmel cserélem fel a feleség köteles vonalmával.

Egy kissé elpirult én pedig őrijongva örömben megkaptam kezét s nálam már szokatlan elevenséggel egy hatalmas csókot czuppantottam rá, ő pedig sokatmondóan szoritá meg kezemet . . .

— És most? Most a tükör előtt állok s önfeledten sugdosom a vizavimnak: te vén számár, te vén számár.

Mit akarsz? szarvakat? . . . Valóban akkor tökéletes lenne az ábrázatod . . . Hát nincs szemed? nem látod, hogy fejed már kopaszodik a szolid élettől, orrod vörös a bortól s fogad fekete a pipától? . . . Ilyen pofákkal akarsz elvenni egy tizenöt éves lányt? . . . Te vén számár, te vén számár, milyen jól festenek majd kopasz fejed a szarvak! . . . És még mindig habozol, románczokat álmodsz? . . . Vége, te már, alkalmatlan vagy ilyen szereplésre.

Elek még egy pillantást vetett a tükörbe ekkor szomorúan mondta:

— Csakugyan, csakugyan vége a románcznak.

Sándor Gergely.

megszüntetésére s az okszerű gazdálkodás meghonosítására is nagy befolyással lesz a gazdasági ismétlő iskola.

Hiszem, hogy ez az új intézmény az állam és a község támogatása folytán rövidesen fel fog virágozni s látni fogjuk annak áldásos hatását népünk szellemi és anyagi előhaladásán.

Blázsik Mihály.

UJDONSÁGOK.

— **Jó példa.** Lapunk mult számában felhívtuk a nagy közönség figyelmét K. P. tanulóra, hogy vagy a község házában, vagy valamelyik ügyvédi irodában adjanak neki alkalmazást, hogy így egy pár krajczárt félre téve, tanulmányait folytathassa. Szavunk nem hangzott el nyomtalanul. A »Csongrádi Takarékpénztár«, (az öreg.) tett nagy jótékonyt az ifju érdekében. Megszavazott számára *évi 50, azaz ötven forintot mindaddig, míg tanulmányait folytatja.* A nemes adomány önnön magát dicséri, mi csak annyit teszünk még hozzá, hogy: Áldja meg az Isten őket érte. — Ugyancsak fölhívásunkból kifolyólag Busa Imre gáttör, részvevő szívére hallgatva, a szegény fiúnak 1, azaz egy forintot küldött lapunk szerkesztőségébe, a mit míg rendeltetési helyére juttatunk, ezen a helyen is készséggel nyugtatunk. Bárcsak a jó példa másoknál is visszhangra találna!

— **Urasszonyok bálja** tegnap folyt le a kaszinó összes termeiben. Részletes tudósítást csak jövő számunkban hozhatunk.

— **Vadászat Felgyón.** A vadászati év mindinkább közeleg a befejezéséhez, i. hó 31-ének éjjeli 12 órája után augusztus 15-ig nem szabad nyulat löni. Eppen azért fogy ma a puskapor mindenütt, így körvadászati van gróf Károlyi Sándor felgyői birtokán is, hová a csongrádi vadászárság számos tagja hivatalos.

— **Kis halott.** Horcsik Péter tanító urat és nejét súlyos csapás érte: i. hó 25-én temették el 4 hónapos kis leányukat. Áldás emlékére!

— **Ismét bankógyártás.** A m. vasárnap az a szenzációs hír terjedt el a városban, hogy Vas Lajos fiatal gazdát a csendőrök elfogták és szoros fedezet mellett Szentesre kísérték. Mivel az illetőt senki nem ismerte olyannak, ki valami nagyobb bűntény elkövetésére képes legyen, senki nem adott hitelt a hírek. Sajnos azonban, a hír valóban bizonyult, sőt későbbben azt is megtudtuk, hogy a fiatal gazdát holmi hamis bankó manipulációért fogták el. Ma már a nyomozással annyira van a szentesi csendőrség, hogy az egész bűnös szöveget tagjai hurokra kerültek. A bankó hamisítás főfészeke Szentes, de a pénzhamisítók tagjai nemcsak Szentes, hanem Szegeden, Mindszenten, Vásárhelyen és itt nálunk is terjesztették a hamis bankójogyet. A bünszövetség feje Kálmán Gergely szentesi lakos megrögzött bankóhamisító; mellette valami Dencsházi nevezetű gépész, ki a primitív szerkezetű bankóprést készítette. E két emberen kívül lelettek tartóztatva: Héjja Lajos, Fodor Imre, Miskolczy Török István szentesi, Vas Lajos csongrádi és Borsi Sándor mindszeri gazdák, azonfelül több szegedi és vásárhelyi gazdák is. A további nyomozás érdekében, a csendőrség még a részleteket nem tudatta. Így eddig még nem tudható, hogy a letartóztatottak közül, kicsodák a főbűnösök, akik a hamis bankjegyeket gyártották. Valószínű, hogy az elfogottak jó nagy része, csak a hamis bankjegy terjesztésében részes. De vannak olyanok is, kik jó pénzért vettek tiszter annyi pénzt. Sőt, mint értesülve vagyunk, Vas Lajos is csak azok közé tartozik, ki 100 fittért 1000 frt hamis pénzt vásárolt. De arról is megvagyunk győződve, hogy Vas Lajos az egész üzletbe részleg fejjel mehetett bele. Mert hiszen Vas Lajos egy idő óta szakadatlanul borközi állapotban van, ugy annyira, hogy éjjel nappal szakadatanul részeg. Máskülönbén meg, nincs olyan anyagi helyzetben, hogy hamis bankjegy manipulációra szorulna. Valószínű, hogy az

erélyesen vezetett nyomozás következtében, még többen, még pedig nem egy ismert előkelő gazda kerül a pácza a vármegye területéről.

— **Kaszinói közgyűlés.** A csongrádi Kaszinó ez évi rendes közgyűlést i. évi február hó 2-án d. u. 4 órakor tartja, melyre a Kaszinó rendes tagjai ez úton is meghívattak.

— **A hamis tízesek falismerése.** Most, midőn Szentesen elfogták a hamis bankjegy gyártókat, kik nemcsak a vármegyében, hanem úgy lehet az egész országban forgalomba hozták a hamis tízforintosokat; szükségesnek tartjuk ismertetni azon jeleket, melyekkel könnyen meg lehet különböztetni a hamis tízforintos bankjegyeket a valódi tízforintos bankjegyektől. Az ismertető jelek, melyek szabad szemmel is jól kivehetők, a következők: A nem hamis bankjegyen a szériés és kopott téglapapiros színnel, a hamis tízesen ellenben a kármínpiros élénk színnel van nyomva, ez a kármínpiros festék nagyon olajos és így a bankjegyet a világosságnak tartva, a szám és a szériés körvonalai áttetszők. A 10 forintos bankjegyeken keskeny szalagban annyiszor van körül nyomva a »tíz forint« jelzés, ahányszor körös-körül elfér. A hamis bankjegy magyar szövegű oldalának felső bal sarkán a gyártók hibát követtek el és itt »tíz forint« helyett ez olvasható: »Tíz forint« tehát az *i* helyett is *n* és így két *n* betű van benne. A hamis 10 forintos német oldalának ama szövegében, mely annak értékét magyarázza: »währung« — helyett ez áll: »warrung«, tehát sajtóhibából *ä* helyett *a*. Végül a hamis 10 frttos fejrajzának kék nyomás a sötétebb a többi kék nyomásnál, a rajza durvább és az egész nyomás határozottan kék míg az igaz bankóé zöldeskék.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A nm. belügyi m. kir. Miniszter úr a csongrádi állami tanítók (óvónók) önszervező egyesületének alapszabályait jóváhagyta. Az egyesület célja a csongrádi állami tanítók, tanítónők s óvónőknek kinevezésük esetén első szükségletük fedezésére, ha magukat az egyet tagjai közé felvették, betegség vagy véletlen sors csapások; házasodás, férjhezmenés vagy más családi esemény által okozott pillanatnyi szükségben, olesó kamatra, részletes visszafizetésre pénzt adni kölcsön, az egyet munkaképtelen tanítók s ezek özvegyei vagy árvaik segélyezése. Az egyesület tagjainak száma ma 33 s az elmúlt év kilenc hónapjában 2090 forintot forgalmazott s jelenlegi tiszta vagyoná 473 forint. Az egyesületnek csak a csongrádi állami tanítók, tanítónők s óvónők lehetnek rendes tagjai.

— **Csongrádváros védelme.** A szegedi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében a napokban tartották meg Káló Gyula kir. főmérnök vezetése alatt a Csongrádváros északi partjainak biztosításához szállítandó kőanyagra a zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalást. Öt ajánlattevő közül Tóth Ferencz szegedi vállalkozó és háztulajdonos nyerte el a nevezett munkát, ki az 56.384 frt 96 kr. előirányzati összegből 13.03 százalékot engedve, 49.032 frt 72 kr-ért vállalta el azt s akivel a szerződést meg is kötötték.

— **Megnyílt iskolák.** A keresztéri iskola négy osztálya az ott fellépett kanyaró miatt 15 napig zárva volt, i. hó 23-án azonban a tanítás ott ismét kezdetét vette. Ugy e hóban nyílt meg két tanyai iskola is, hová Gyovai István volt szegvári s Babics Rezső volt ref. kovásházi állami tanítók lettek áthelyezve. A gondnokság Gyovai Istvánt a Szent-Erzsébeti s Babics Rezsőt a Szent-István cz. tanyai iskolához osztotta be.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1899. évi január hó 30-án (hétfőn) d. u. 4 és fél órakor tartandó ülésének tárgysorozata:** I. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. II. Elnöki jelentések. III. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. IV. Interpellációk és indítványok. V. A kereskedelmi miniszter ur 34030. számú leirata a szegedi fa- és fémipari szakiskola fönntartási költségeihez való hozzájárulás ügyében. (Az elnökség javaslatával.) VI. A kereskedelmi miniszter ur 82934. számú leirata, melyben véleményes jelentést kíván Vajszka község hetivásárt kérő folyamodásáról. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) VII. A kereskedelmi miniszter ur 85516. számú leirata a Csongrádmegyei háziipar ügyére vonatkozólag. (A közös bizottság javaslatával.) VIII. A kereskedelmi miniszter ur 86970. számú le-

irata a kamara 1897. évi közgazdasági jelentésének némely részletére vonatkozólag. (Az elnökség jelentésével.) IX. A kereskedelmi miniszter ur 87712. sz. leirata, melylyel Lality község hetivásár engedélyezését kérő folyamodását küldi meg véleményezésre. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) X. A kereskedelmi miniszter ur 90718. számú leirata a kamarai évi jelentések szerkesztéséről. (A közös bizottság javaslatával.) XI. A honvédelmi miniszter ur 2656. számú leirata a hmvásárhelyi alkalmi szövetkezeteknek adott szállítási megbízás visszavonásáról. (Az elnökség jelentésével.) XII. A temesvári kamara átirata a termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló végr. rendelet kiegészítése ügyében tett följeljesztésének pártolásáért. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) XIII. A szegedi kereskedő tanoncziskola igazgatóságának kérése az iskolai segély könyvtár támogatásáért. (Az elnökség javaslatával.) XIV. A kamara 1898. évi zárszámadásai. (A közös bizottság javaslatával.)

— **Nincs jég.** A szokatlan enyhe időjárás mellett a Tisza nem fagyhatott be. A kik pedig erre számítottak, ez ideig jég nélkül maradtak. Ha a község és más jégverem tulajdonosok jeget nem rakhatnának vermeikbe, ebből, járvány idején kiszámíthatatlan veszedelem támadna. Hiszük azonban, hogy fog még csikorogni a hó a talpunk alatt, mert »a kutya nem szokta megenni a telet«.

— **Gazdasági ismétlő iskola.** Mint azt vezércikkünkben is olvashatni, a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur 90870/898. számú rendeletével a csongrádi állami elemi iskolákkal kapcsolatban gazdasági ismétlő-iskolát állított fel, hol az eddigi ismétlő iskolai tanulók a gazdasági dolgok elemeiben nyernek új elméleti, mint gyakorlati kiképzést.

— **Tessék meggyőződni!** Megemlékeztünk lapunkban annak idején arról, hogy Wiesner Károly áll. el. iskolai tanító, mint azt az általa kiállított képek is bizonyítják, tehetséges festőművész. — Most meg arról értesülünk, Wiesner úrtól, hogy valami jó akarója (?) azt a hirt terjeszti, mintha a kiállított festményeket sem ő csinálta volna s egyáltalán, ha megrendelése van, azt Budapesten másokkal készítteti el. Ez mindenestre olyan híresztelés, a mely a művész önértékét mélyen sértheti s ezért mi ezen a helyen is tisztelettel felhívjuk azokat, a kik ilyen híreknek fölülnek, hogyha nem hisznek a kép valódiságában, üljenek modellt, Wiesner úr szívesen áll e tekintetben rendelkezésükre. — Tessék meggyőződni!

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér. *)

Nyilatkozat!

E hó 5-én a Dévai-féle kávéházban Rosenberg Ede ellenem sértő kifejezéseket használt, melyre csupán azt válaszoltam, hogy az olyan ember, kit már több ízben nyilvánosan **felpofoztak** s azért elégtételt nem vett, engem nem sérthet; de tettelegességre a dolog nem került közöttünk.

Miután azonban Rosenberg Ede többek előtt úgy nyilatkozott, hogy ezen alkalommal engem felpofozott, kijelentem — hivatkozva a fentnevezett kávéházban jelen volt számos vendégre, — hogy Rosenberg Ede ezen állítása légből kapott hazugság.

Különbén ezen állításaért a törvény előtt is felelősségre vontam.

Csongrád, 1899. január hó 27-én.

Szendrói László.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

MEGHÍVÓ

a »Csongrád és Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság« 1899. évi február hó 5-én délután 2 órakor Csongrádon, az intézet hivatalos helyiségében (Csemegi Antal úr házában) tartandó

ÉVI RENDES

KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Zárszámadosok előterjesztése, igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a tiszta nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
  2. Öt (5) felügyelőbizottsági tag választása.
  3. Az alapszabályok értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
  4. Jegyzőkönyv hitelesítő küldöttség kinevezése.
- A tisztelt részvényesek az eredeti mérleg és zárszámadosokat a mai naptól kezdve a közgyűlés napjáig az intézet helyiségében megtekinthetik. A közgyűlésen szavazati jogukat csak azon részvényesek gyakorolhatják, kik az alapszabályok 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átvették.
Csongrád, 1899. január hó 16-án.

Szarka Mihály
elnök.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

„Képes Családi Lapok“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s egyúttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az »Előfizetők postájá«-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című dívatlappal és külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala.
Budapest, V. „Vadász-utca 14. (Saját házában).

Ingyen szederfa csemete.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyem tenyésztési felügyelőség: bárkinek ingyen ad 2—3 éves magányi szederfa csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magán felek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajó állomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetéket magas törzsű fákká neveljük úgy egy katasztrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsék be.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegzárdon Tolna megye.

Teljesen ártalmatlan.

Antiseptikus és hygienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelen és ártalmas gummi- vagy spongya-cikkek, 1 doboz (12. drb.) 1 frt 50 kr. pontos használati utasítással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.

Kapható a feltalálónál
László József gyógyszerésznél
Maros-Ujvár. (Erdély.) 8757.

Budapesti főraktár: Török József gyógyszerész, Kerpel. Fehrsas gyógyszer-tár Lipót-körut 28. sz.

Bárhová discret szétküldés.

(Telefon 3617.)

Czélszerű és kíméletes. 30—28

Akar Ön jó
cognacot inni?

Kérjen
mindig
csak

TOKAJI COGNACOT

Tokaj város czimerével

(kigyós kereszt a hármás hegyen)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Kapható: minden gyógyszer-tárban és nagyobb fűszerkereskedésben.

Főraktár Csongrádon: Ungváry József gyógyszer-tára a Megváltóhoz.

10—4

HIRDETÉSEK

jutányosan felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja. szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi soligeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénztmegettakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acézból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST. V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

26—13